

Dosar nr. 3r-79/22
2-19134103-01-3r-06042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Ciumac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, Gr. Dașchevici, V. Negru)

DECIZIE

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Efimia Ghițu,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Efimia Ghițu împotriva Primăriei Ghidighici și Consiliului Ghidighici, terț Sorin Bîrnaz
cu privire la contestarea actelor administrative,
împotriva încheierii din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 15 august 2019, Efimia Ghițu a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Primăriei Ghidighici și Consiliului Ghidighici, Administrația Întovărașirii Pomicole
Partizat, Galina Surugiu, Veaceslav Surugiu, Galina Bîrnaz, terț Sorin Bîrnaz cu privire
la contestarea actelor administrative (f.d. 3-5).

Prin încheierea din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a
declarat inadmisibilă cererea de chemare în judecată depusă de Efimia Ghițu împotriva
Primăriei Ghidighici și Consiliului Ghidighici, terț Sorin Bîrnaz cu privire la contestarea
actelor administrative, în partea ce ține de pretențiile înaintate către copârâții
Administrația Întovărașirii Pomicole Partizat, Galina Surugiu, Veaceslav Surugiu,
Galina Bîrnaz (f.d. 173-174)

Prin hotărârea din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins
cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată (f.d. 182, 189-94).

La 26 iulie 2021, Efimia Ghițu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței
de fond și a încheierii din 13 iulie 2021, solicitând admiterea cererii de apel, casarea
hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a
cererii de chemare în judecată (f.d. 187-188). Ulterior, la 11 ianuarie 2022, recurenta a
depus cerere de apel motivat împotriva hotărârii din 13 iulie 2021 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat
inadmisibilă cererea de apel depusă de Efimia Ghițu împotriva hotărârii din 13 iulie
2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 203-204).

La 16 martie 2022, Efimia Ghițu a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea actului judecătoresc contestat, cu restituirea cauzei spre judecare instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a examinat cererea de apel prin prisma dispozițiilor art. 211 din Codul administrativ și nu i-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor, în cazul în care a constatat că cererea de apel nu întrunește anumite condiții prevăzute de lege.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 2 februarie 2022, fiind notificată recurentei în data de 7 martie 2022, fapt ce rezultă din avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la dosar (f.d. 210). Astfel, recursul depus, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău la 16 martie 2022 este în termen.

La 6 aprilie 2022, Primăriei și Consiliului satului Ghidighici, Îtovărășirii Pomicole „Partizan”, Galinei Bîrnaz, Galinei Surugiu și lui Veaceslav Surugiu le-a fost expediată pentru cunoștință copia recursului depus de Efimia Ghițu.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece în cererea de recurs, argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

În conformitate cu art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. (2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil

în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din coroborarea art. 191 alin. (1) cu art. 226 din Codul administrativ rezultă inechivoc că, după examinarea acțiunii în contencios administrativ, instanța de fond adoptă hotărârea în formă de dispozitiv, adică componenta structurală a hotărârii instanței de fond care i se dă citire la pronunțare și nu reprezintă altceva decât reproducerea integrală și întocmai a soluției adoptate în urma deliberării, calea și termenul de atac. Iar motivarea în scris a hotărârii adoptate are loc în termenul specificat la art. 226 alin. (2) din Cod administrativ.

Asta deoarece motivarea apelului se depune doar după notificarea hotărârii motivate a instanței de fond, întrucât, numai după acest moment, partea interesată ia cunoștință nu numai de soluția materializată prin dispozitivul hotărârii instanței de fond, dar și, în mod efectiv, de considerentele cuprinse în hotărâre.

Raportat la cele expuse supra, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea apelului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării apelului curg din momente diferite (dies a quo), și anume:

- în temeiul art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, de la notificarea dispozitivului hotărârii instanței de fond, sub sancțiunea art. 236 alin. (2) lit. d) din Cod administrativ – apelul se declară inadmisibil, în special, când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

- în temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, de la notificarea hotărârii motivate a instanței de apel, sub sancțiunea art. 236 alin. (2) lit. e) din Cod administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă, după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Respectiv, notificarea hotărârii instanței de fond participanților la proces are drept scop comunicarea adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor textului cuprins în actul de procedură. Iar întru confirmarea aducerii la cunoștință a actului de procedură participanților la proces, este necesar a fi anexată dovada recepționării acestuia la materialele cauzei.

Din înscrisurile anexate, instanța de recurs constată că, prin hotărârea din 13 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Efimia Ghițu (f.d. 182).

La 26 iulie 2021, Efimia Ghițu a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 13 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 187-188).

Hotărârea motivată din 13 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, a fost expediată în adresa recurentei, prin intermediul oficiului poștal, la 27 octombrie 2021, fiind recepționată de către ultima la 9 decembrie 2021 (f.d. 195-196).

În temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Astfel, termenul pentru prezentarea motivării apelului a început să curgă de la data de 10 decembrie 2021, ziua imediat următoare datei notificării hotărârii motivate a

primei instanțe și urma să expire la data de 8 ianuarie 2022, zi de sâmbătă, însă, fiind zi nelucrătoare, ultima zi de depunere a apelului motivat a devenit 10 ianuarie 2022, zi de luni.

Prin urmare, instanța de recurs constată că termenul legal de 30 de zile pentru depunerea apelului motivat a început să curgă din data de 10 decembrie 2021, iar în conformitate cu art. 232 alin. (2) din Codul administrativ apelanta era în drept să depună apelul motivat până la data de 10 ianuarie 2022, zi de luni. Însă Efimia Ghițu a depus apelul după expirarea termenului prevăzut de lege, adică la 11 ianuarie 2022.

În urma celor constatate, Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, cu excepția cazului în care legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Mai mult, conform art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să-și exercite drepturile și să-și îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Contrar acestor prevederi legale, recurenta nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu a depus la instanța de apel, motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

Instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că Efimia Ghițu, fiind conștientă că a depus încă la 26 iulie 2021 cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceasta.

Referitor la argumentul recurente, precum că instanța de apel nu i-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor, instanța de recurs ține să menționeze că Codul administrativ prevede că instanța de apel acordă apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor dacă cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute de art.211, alin.(1), lit. a) – d).

Conform art. 211, alin.(1), lit. a) – d) din Codul administrativ, în cererea de chemare în judecată se indică: a) instanța la care a fost depusă; b) numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal; c) numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant; d) denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia, reguli care se aplică și cererii de apel.

Din conținutul normei de drept sus-citate rezultă că neprezentarea apelului motivat nu cade sub incidența acestor prevederi. Termenul de declarare a apelului motivat este stipulat expres în art. 232, alin. (2) din Codul administrativ.

Respectarea termenului de prezentare a apelului motivat este o obligație a apelanților, și nu un drept discreționar al instanței.

În urma celor constatate Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din

drept, cu excepția cazului în care legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În urma celor relatate, se constată că încheierea instanței de apel este întemeiată, deoarece Efimia Ghițu nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate în cererea de recurs indică direct la nerespectarea de către recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural, și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea privind inadmisibilitatea apelului depus de Efimia Ghițu împotriva hotărârii din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Efimia Ghițu.

Se menține încheierea din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Efimia Ghițu împotriva Primăriei Ghidighici și Consiliului Ghidighici, terț Sorin Bîrnaz cu privire la contestarea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu